

Quickscan natuurtoets nieuw landgoed aan de Korenweg 9 in Zelhem

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1332

Quickscan natuurtoets nieuw landgoed aan de Korenweg 9 in Zelhem

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : oktober 2013

Rapportnummer : 1332
Projectnummer : 2149

Opdrachtgever :
Contactpersoon :

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) :

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	16
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	16
4.2	Wettelijke consequenties	20
5	Conclusie	21
	Bijlage 1 Impressie plangebied	22
	Bijlage 2 Verspreidingsgegevens KISAL	23
	Bijlage 3 Wettelijk kader	24

1 Inleiding en doel

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op de locatie Korenweg 9 in Zelhem verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om op deze locatie een nieuw landgoed te realiseren. is initiatiefnemer van deze plannen en heeft Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd. In 2009 is in een deel van het plangebied door Staring Advies reeds een quickscan natuurtoets uitgevoerd (SSA rapportnummer 0945).

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier “Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)”.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Korenweg 9
Plaats: Zelhem
Gemeente: Bronckhorst
Provincie: Gelderland

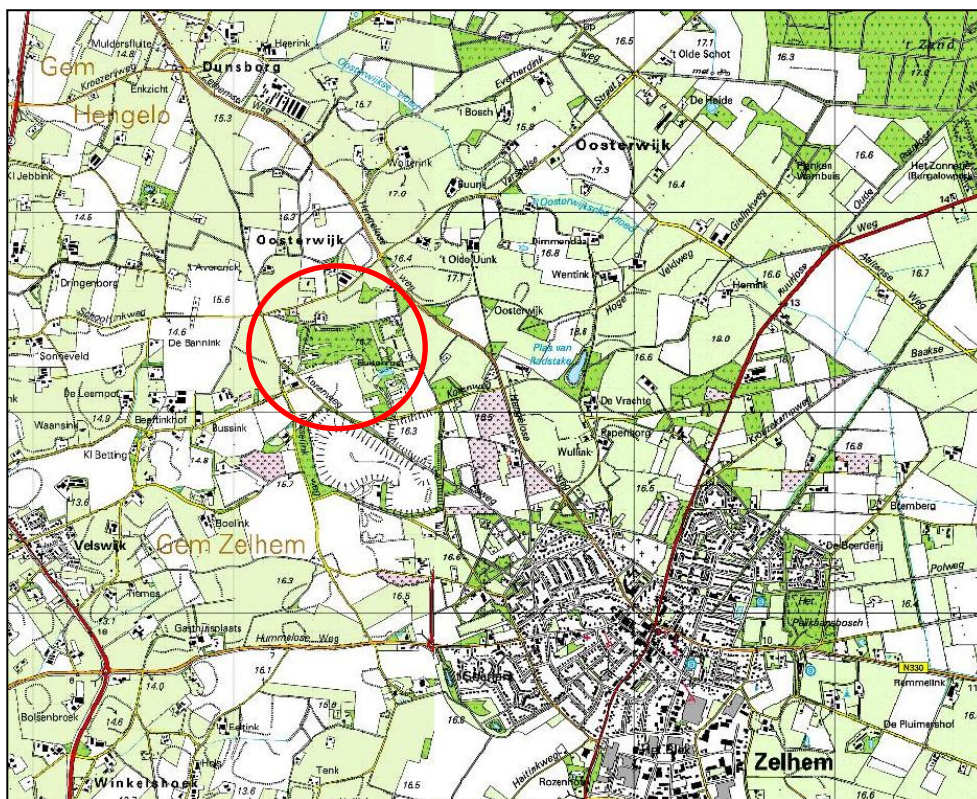
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Bronckhorst, ten noordwesten van de woonkern Zelhem (zie figuur 1). De directe omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door verspreid liggende bebouwing, open agrarisch gebied en enkele bosjes. Ten zuidoosten van het plangebied ligt een oude vuilnisbelt (de Langenberg). Het gebied is ingericht als recreatie- en natuurontwikkelingsgebied. Aan de westzijde grenst het plangebied aan de Wisselinkweg, aan de noordzijde aan de Dennenweg. Aan de zuid- en oostzijde grenst het plangebied onder andere aan de Langenberg, aan enkele bosjes, erven en open graslandpercelen liggend aan de Kampweg en Korenweg.

Het plangebied bestaat uit een afwisseling van opgaand bos, open graslanden, maïsakkers, een schapenweide, verspreid liggende bebouwing met bijbehorende erfbeplanting en een opengesteld wandelpad met begeleidende beplanting van bomen en extensief beheerde groenstroken (zie figuur 2). In de bossen en jonge aanplanten staan zowel loofhout- als naaldhoutsoorten. Langs de wandelpaden staan enkele rijen hoogstam fruitbomen.

Geplande werkzaamheden

Het plan is om in het plangebied een nieuw landgoed te realiseren (zie figuur 2). Hierbij wordt in principe alle aanwezige bebouwing rond locatie 3 gesloopt. Rond locatie 4 en 5 wordt alles omgevormd naar natuur. De landbouw verdwijnt hier. Op locatie 1 t/m 5 worden nieuwe woningen gerealiseerd.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

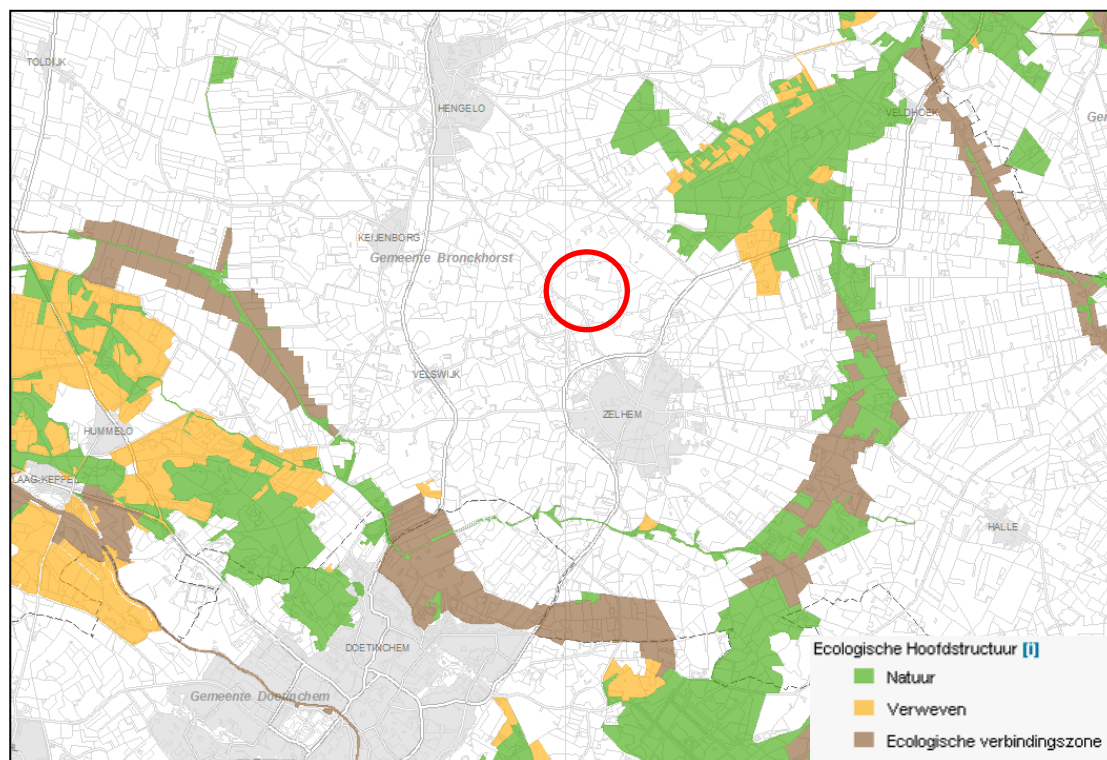
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden, onder andere 't Zand, de Baaksche Kamp, landgoed Slangenburg, de Kruisbergse Bossen en de Heidenhoekse Vloed, liggen op ruime afstand ten opzichte van het plangebied (vanaf 2 km). Tussen deze natuurgebieden liggen verschillende ecologische verbindingzones en EHS-verwevingsgebieden.

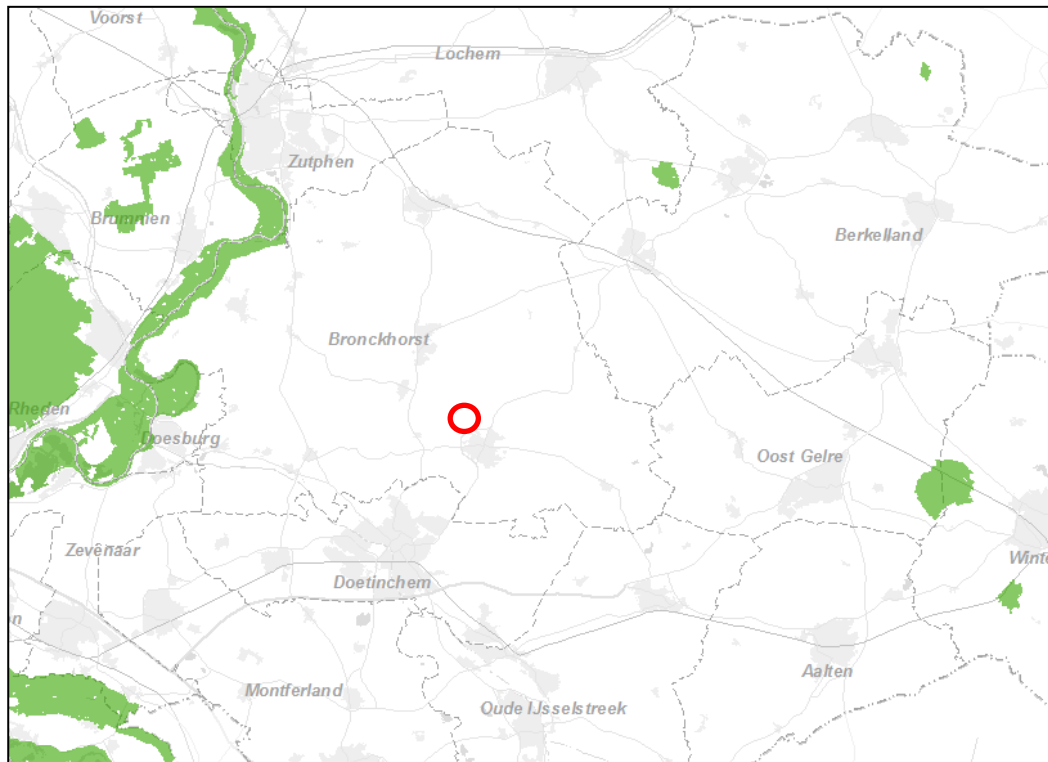
Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Effectbeoordeling EHS

In het plangebied worden werkzaamheden uitgevoerd om een nieuw landgoed te realiseren. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Ingrepen buiten de EHS hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Nederlandse Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' ligt op ruime afstand (ruim 11 km) van het plangebied (zie figuur 4). Overige Natura 2000-gebieden in de regio (onder andere het Korenburgerveen, Stelkampsveld, Bekendelle, Gelderse Poort en Landgoederen Brummen) liggen op nog grotere afstand van het plangebied.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzicht van Natura 2000-gebieden (groen).

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de ruime afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden worden door de geplande werkzaamheden in het plangebied geen nadelige effecten op deze beschermde gebieden verwacht. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuur-beschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

- 1) Het raadplegen van de databank van Staring Advies. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures.
- 2) Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna. Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:
 - a. Atlas van de flora van Oost-Gelderland
 - b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
 - c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ
 - d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
 - e. Vissenatlas Gelderland
 - f. De dagvlinders van Nederland
 - g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	03-10-2013	14.15 uur	Licht bewolkt, droog, 17 °C, wind 2-3 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. KISAL

In de natuurdatabank KISAL zijn waarnemingen van de volgende beschermde soorten in het plangebied en de directe omgeving aangetroffen (zie Bijlage 2):

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): gewone vogelmelk.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): das.
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): bosrietzanger, fitis, gaai, grasmus, groene specht, holenduif, kievit, koekoek, merel, torenvalk en vink.

2. Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft, voor de omgeving van het plangebied, de aanwezigheid van drie licht beschermde plantensoorten weer: brede wespenorchis, gewone vogelmelk en grasklokje (Flora- en faunawet, tabel 1). Zwaar beschermde soorten zijn uit het plangebied en de directe omgeving niet bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral algemene soorten van bos en van cultuurlandschap zoals boerenzwaluw, grasmus, grote lijster, houtduif, holenduif, kievit, merel, spreeuw, tjiftjaf, Turkse tortel, witte kwikstaart, zwarte kraai en zwartkop. Ook de buizerd, huismus en sperwer, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de kilometerhokken (219-448 en 219-447) waarbinnen het plangebied ligt melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bunzing, egel en haas.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): das en gewone dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Vissenatlas Gelderland maken voor de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker en groene kikker complex.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft de aanwezigheid van de Rode lijstsoort bruin blauwtje in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor deze en overige beschermde, ongewervelde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied omvat diverse verschillende vegetatietypen. Verspreid over het gebied zijn onder andere jonge bosaanplanten, oudere bospercelen, graslanden en gazons, droge voedselarme ruigten, bermen en tuinen te vinden. De struik- en boomlaag bestaat onder andere uit beuk, hulst, zomereik, ruwe berk, grove den, tamme kastanje, wilde lijsterbes en hazelaar. Enkele terreindelen kennen een fraaie vegetatie van voedselarme zandgronden, met soorten als eenjarige hardbloem, gewoon biggenkruid, klein vogelpootje, muizenoor, schapenzuring, vlasbekje en zandblauwtje. De ondergroei van de bospercelen en jonge aanplanten is matig tot slecht ontwikkeld door het dichte bladendek. Verspreid onder de bomen en struiken en langs de bosranden groeien algemene soorten als boerenwormkruid, brede stekelvaren, gewone braam, gewone hennepnetel, hondsdrif, klimop, late guldenroede en ridderzuring. Percelen waar woningbouw gepland staan zijn momenteel in agrarisch gebruik (met name maïsakkers en een schapenweide). Deze percelen kennen een soortenarme vegetatie van enkele algemene gras- en kruidensoorten.

Tijdens het veldbezoek is 1 licht beschermde plantensoort aangetroffen in het plangebied: brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1). De soort is op een aantal locaties aangetroffen, langs het wandelpad door de bospercelen. Daarnaast zijn een aantal terreindelen met schrale vegetaties geschikt als groeiplaats voor het licht beschermde grasklokje. In enkele grasvegetaties en bosranden kan de licht beschermde gewone vogelmelk verwacht worden. Beide soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Overige beschermde plantensoorten worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Er zijn geen waarnemingen bekend van strenger beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2/3) uit de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1).

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: buizerd, fazant, gaai, goudvink, groene specht, grote bonte specht, holenduif, houtduif, kauw, koolmees, pimpelmees, torenvalk, vink, winterkoning, witte kwikstaart en zanglijster. Een deel van de aangetroffen soorten broedt mogelijk in het plangebied.

Buizerd

De buizerd is een soort waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. Van de soort is één roepend exemplaar aangetroffen bij een bosperceel in de noordoosthoek van het plangebied. Diverse forsere bomen in het plangebied zijn geschikt als nestlocatie voor deze soort. Mogelijk broedt deze soort in het plangebied. Een nest is tijdens de quickscan niet aangetroffen.

Torenvalk

De nesten van torenvalk zijn in principe niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Tijdens de, in 2009 uitgevoerde, quickscan natuurtoets (SSA rapportnummer 0945) is een broedende torenvalk in een nestkast aan de silo waargenomen. Deze nestkast is tijdens het veldbezoek in 2013 niet aangetroffen. Er was op deze locatie echter wel een paartje torenvalken aanwezig. Eén van de vogels vloog alarmerend rond het silocomplex. Mogelijk is de locatie nog steeds in gebruik als broedplaats door de torenvalk.

Overige soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten jaarrond beschermd zijn, zoals in de literatuur vermelde huismus en sperwer (zie paragraaf 3.2.1), zijn niet aangetroffen in

het plangebied. In de bospercelen binnen het plangebied kunnen wel vaste rust- en verblijfplaatsen van de sperwer verwacht worden. Huismussen zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Ook gedurende de quickscan natuurtoets van 2009 waren er geen huismussen aanwezig in het plangebied. Het ontbreekt aan geschikte nestgelegenheden. Het woonhuis van de Wisselinkweg 1 en de bijgebouwen zijn niet geschikt als nestlocatie voor de huismus.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn (sporen van) de licht beschermde soorten haas, konijn en mol (Flora- en faunawet, tabel 1) waargenomen. Daarnaast is het plangebied geschikt leefgebied voor diverse algemene, licht beschermde soorten als bunzing, egel, hermelijn, ree, vos, wezel en diverse muizen- en spitsmuizensoorten.

Steenmarter/das

Er is een grotendeels recent leeggeroofd wespennest aangetroffen in het plangebied (zie figuur 5). Dit is vermoedelijk het werk van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) of de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3). Beide soorten komen in de omgeving van het plangebied voor (zie ook paragraaf 3.2.1). Mogelijk bevindt er zich een dassenburcht in één van de bospercelen binnen het plangebied of in de directe omgeving. Overige sporen van de das, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, krabsporen, haren etc. zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Figuur 5. Leeggeroofd wespennest, vermoedelijk het werk van een steenmarter of das.

Het plangebied is geschikt leefgebied voor de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). Een vaste rust- en/of verblijfplaats van de steenmarter is niet in het plangebied aangetroffen. Het woonhuis van de Wisselinkweg 1 en enkele bijgebouwen zijn geschikt als verblijfplaats voor de steenmarter. Steenmarters kunnen bijvoorbeeld een verblijfplaats hebben onder de dakpannen of in andere donkere, rustige ruimten zoals zolders, opbergruimten, kruipruimten en stapels puin, boomstronken of ander materiaal. Het omliggend terrein is geschikt als foerageergebied voor de soort.

Vleermuizen

De Zoogdieratlas noemt het voorkomen van de gewone dwergvleermuis voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). De woning van de Wisselinkweg 1 is geschikt als verblijfplaats voor deze en enkele andere gebouwbewonende soorten als de gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger. Via de aanwezige hoekpannen en enkele andere kieren (zie figuur 6) kunnen geschikte invliegopeningen ontstaan naar bijvoorbeeld de spouwmuur of het dakbeschoot. Enkele bomen zijn van voldoende omvang om als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten te dienen. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte holten aangetroffen. Er worden geen bomen gekapt, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten niet in gevaar komen. De diverse bosranden, bomenrijen en andere opgaande groenstructuren zijn geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen.

Figuur 6. Wisselinkweg 1: potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen (zie rode cirkels voor mogelijk geschikte invliegopeningen).

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Er bevinden zich geen voortplantingsbiotopen voor amfibieën binnen de grenzen van het plangebied. Het plangebied is plaatselijk wel geschikt landhabitat voor licht beschermde amfibieënsoorten als de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De bruine kikker is bekend uit de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Streng beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden hier ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt voortplantingswater. Dit wordt door het literatuuronderzoek bevestigd (zie paragraaf 3.2.1).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen in het plangebied. Enkele bosranden, open plekken en andere zonbeschenen vegetaties zijn geschikt als leefgebied voor de levendbarende hagedis (Flora- en faunawet, tabel 2) en de hazelworm (Flora- en faunawet, tabel 3). Uit de omgeving van het plangebied zijn geen populaties van deze strenger beschermde soorten bekend. De dichtstbijzijnde (bekende) populaties van beide soorten bevinden zich op ruime afstand van het plangebied. Mogelijk is er een kleine, niet bekende populatie van (één van) beide reptielensoorten aanwezig in het plangebied.

Vissen

Beschermde vissen zijn in het plangebied niet aangetroffen en door het ontbreken van open water ook niet te verwachten.

Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen: atalanta, bont zandoogje, bruine sprinkhaan, gehakkelde aurelia, icarusblauwtje, klein koolwitje, kleine vos, kleine vuurvlieder, krasser, paardenbijter en ratelaar. Beschermde ongewervelden zijn niet aangetroffen. Beschermde ongewervelden worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Dit wordt door het literatuuronderzoek bevestigd (zie paragraaf 3.2.1).

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

In het plangebied komt de licht beschermde brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1) voor. Mogelijk komen ook de licht beschermde gewone vogelmelk en grasklokje voor in het plangebied. De geraadpleegde literatuur vermeldt het voorkomen van de deze licht beschermde soorten voor de omgeving van het plangebied. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Streng beschermde soorten zijn niet in het plangebied aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringseffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De literatuur maakt melding dat de buizerd, huismus en sperwer, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, in de omgeving van het plangebied voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten van deze soorten in het plangebied aangetroffen. De buizerd is wel aangetroffen in het plangebied.

Huismus

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen in het plangebied. Geschikte nestlocaties zijn niet aanwezig in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Buizerd en sperwer

Tijdens het veldbezoek is een roepende buizerd waargenomen in het plangebied. De sperwer is niet in het plangebied aangetroffen tijdens het veldbezoek. Er zijn geen nesten aangetroffen van beide soorten. In enkele bospercelen in het plangebied kunnen echter wel vaste rust- en verblijfplaatsen van de buizerd en sperwer verwacht worden. Voor beide soorten is geschikte nestgelegenheid aanwezig in de bospercelen. In deze bospercelen staan echter geen ruimtelijke ingrepen gepland. Alle ruimtelijke ontwikkelingen zullen plaatsvinden op naastgelegen agrarische percelen en bestaande erven. Om ernstige verstoring van eventueel aanwezige broedende buizerds of sperwers wordt aanbevolen om werkzaamheden buiten het broedseizoen of ruim voor aanvang van het broedseizoen uit te voeren, om ernstige geluidsverstoring te voorkomen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Torenvalk

Vermoedelijk is het silocomplex aan de Wisselinkweg in gebruik als broedlocatie door de torenvalk. Gedurende de quickscan natuurtoets in 2009 was er een nestkast aanwezig aan het silocomplex. Deze is in 2013 niet waargenomen. Mogelijk hangt er nog wel een nestkast aan één van de gebouwen of broeden de vogels in een andere kunstmatige nestgelegenheid aan het silocomplex. Wanneer de gebouwen gesloopt worden, dient dit buiten het broedseizoen van de torenvalk (april t/m augustus) te gebeuren. Aanbevolen wordt om een eventueel aanwezige nestkast op te sporen en ruim voor aanvang van het broedseizoen te verplaatsen naar een te behouden geschikte locatie. Dit betreft bijvoorbeeld een forse boom aan een bosrand, een hoog gebouw of een paal/mast. Belangrijk is dat de vogels een vrije uitvliegkans hebben (dus niet midden in een bos) en dat de nestkast voldoende hoog hangt (vanaf 5 meter hoog).

Zoogdieren

Tijdens de literatuurstudie en het veldbezoek zijn een aantal licht beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 1) voor het plangebied en de omgeving waargenomen. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast zijn mogelijk sporen van de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) aangetroffen en komt mogelijk de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) voor in het plangebied.

Das

De literatuur maakt melding van de strenger beschermde das voor de omgeving van het plangebied. In het plangebied zelf is tijdens het veldbezoek een vers uitgegraven wespennest aangetroffen. Dit is vermoedelijk het werk van een das. De vaste rust- en/of verblijfplaatsen (burchten) van de das zijn jaarrond beschermd. Er zijn geen dassenburchten aangetroffen in het plangebied. Deze kunnen echter wel aanwezig zijn, verscholen in één van de bospercelen. In de bospercelen vinden geen ruimtelijke ingrepen plaats. De ruimtelijke ingrepen vinden uitsluitend plaats op agrarische percelen in bij bestaande erven. Schade aan dassenburchten wordt niet verwacht. Het plangebied blijft ook na de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geschikt als leefgebied voor de das. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor de das.

Steenmarter

Enkele gebouwen zijn geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de steenmarter. De vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de steenmarter zijn jaarrond beschermd. Door het slopen van de gebouwen aan de locatie Wisselinkweg 1 wordt mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats verstoord, beschadigd of vernietigd. Met name het woonhuis is potentieel geschikt als verblijfplaats. Maar ook in en rondom de bijgebouwen is een verblijfplaats van de steenmarter te verwachten. Om vast te stellen of de planlocatie aan de Wisselinkweg 1 in gebruik is als vaste rust- en verblijfplaats is gericht onderzoek naar de steenmarter noodzakelijk. Hiervoor dient één onderzoeksrondte uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode van steenmarters (1 maart – 1 september). Hierbij dienen alle gebouwen, door een steenmarterdeskundige, intensief onderzocht te worden op sporen van steenmarters (prooiresten, uitwerpselen, latrineplekken, pootafdrukken, knaagsporen, resten van isolatiemateriaal in dakgoten etc.).

Wanneer er een verblijfplaats aanwezig is wordt aangeraden om de sloop van gebouwen buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de steenmarter uit te voeren (maart t/m augustus). Voorafgaand aan de sloop dient de eventueel nog aanwezige steenmarter passief verjaagt te worden, door het ongeschikt maken van de gebouwen. Het wordt aanbevolen om een steenmarterdeskundige in te schakelen voor deze werkwijze. Het aanvragen van een ontheffing is dan niet noodzakelijk wanneer bovenstaande werkwijze wordt toegepast.

Vleermuizen

De woning aan de Wisselinkweg 1 is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Bij de sloop van dit gebouw komen mogelijk verblijfplaatsen van (één van) deze soorten in gevaar. Er worden geen bomen gekapt, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten niet in gevaar komen. Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja →

2. Bieden de gebouwen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Ja → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Wanneer de woning aan de Wisselinkweg 1 gesloopt wordt is gericht vleermuisonderzoek nodig. Het protocol adviseert om bij het vermoeden op zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van de genoemde soorten (gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger) gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Zie tabel 2 voor de onderzoeksinspanning, conform het vleermuisprotocol.

functie en onderzoeksconditie	Pipistrellus pipistrellus	Plecotus auritus	Eptesicus serotinus
versie 25 maart 2013	gewone dwergvleermuis	gewone grootoorvleermuis	laativlieger
kraamverblijfplaats			
periode van	(10 mei) 15 mei - 15 jul (20 jul)	15 mei - 15 jul (1 aug)	(10 mei) 15 mei - 15 jul (1 aug)
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	2 x 2 uur, 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen
zomerverblijfplaats			
periode van	(1 apr) 15 apr - 15 okt (1 dec)	(1 apr) 15 apr - 15 aug (1 nov)	15 mei - 15 sep (15 okt)
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur, waarvan ten minste 1 ochtend *	2 x 2 uur	2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds
paarverblijf- & zwermplaats			
periode van	(15 jul) 15 aug - 1 okt (1 nov)	(15 mrt - 1 mei &) 15 aug - 1 okt	{1 aug - 15 okt}
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	{2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds}

Tabel 2. Onderzoeksinspanning voor de te verwachte vleermuissoorten.

Het plangebied en de directe omgeving zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Tijdens de werkzaamheden moet lichtverstoring zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit kan gerealiseerd worden door uitsluitend overdag de werkzaamheden uit te voeren en 's avonds de bouwlocatie niet aan te lichten. Er worden geen bomen gekapt. Aanvullend onderzoek naar foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. De literatuur maakt melding van de licht beschermde soorten bruine kikker en groene kikker complex. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Streng beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden hier ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen in het plangebied. Op enkele zonbeschenen vegetaties in het plangebied wordt de matig beschermde levendbarende hagedis (Flora- en faunawet, tabel 2) en de streng beschermde hazelworm (Flora- en faunawet, tabel 3) verwacht. Hier bevindt zich namelijk plaatselijk geschikt leefgebied voor deze soorten. In deze terreindelen worden echter geen ruimtelijke ingrepen gepleegd. Schade aan individuen wordt niet verwacht. Overige streng beschermde reptielen worden niet in het plangebied verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Vissen

Beschermde vissen zijn hier niet aangetroffen en door het ontbreken van (open) water ook niet te verwachten. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen. Beschermde ongewervelden worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Torenvalk

Mogelijk hangt er een nestkast aan één van de gebouwen van het silocomplex aan de Wisselinkweg of broeden de vogels in een andere kunstmatige nestgelegenheid aan de gebouwen. Wanneer de gebouwen gesloopt worden, dient dit buiten het broedseizoen van de torenvalk (april t/m augustus) te gebeuren. Aanbevolen wordt om een eventueel aanwezige nestkast op te sporen en ruim voor aanvang van het broedseizoen te verplaatsen naar een te behouden geschikte locatie.

Zoogdieren

Steenmarter

Gericht onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is noodzakelijk om te bepalen of de woningen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats. Hiervoor dient één dagbezoek uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode van steenmarters (1 maart – 1 september).

Vleermuizen

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger

Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger is noodzakelijk wanneer de woning aan de Wisselinkweg 1 gesloopt wordt. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen van de genoemde soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Korenweg 9 in Zelhem kan de volgende conclusie worden getrokken:

Indien de woning aan de Wisselinkweg 1 gesloopt wordt, is aanvullend onderzoek noodzakelijk voor:

- Vleermuizen
- Steenmarter

Indien de woning niet gesloopt wordt is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet **niet** noodzakelijk.

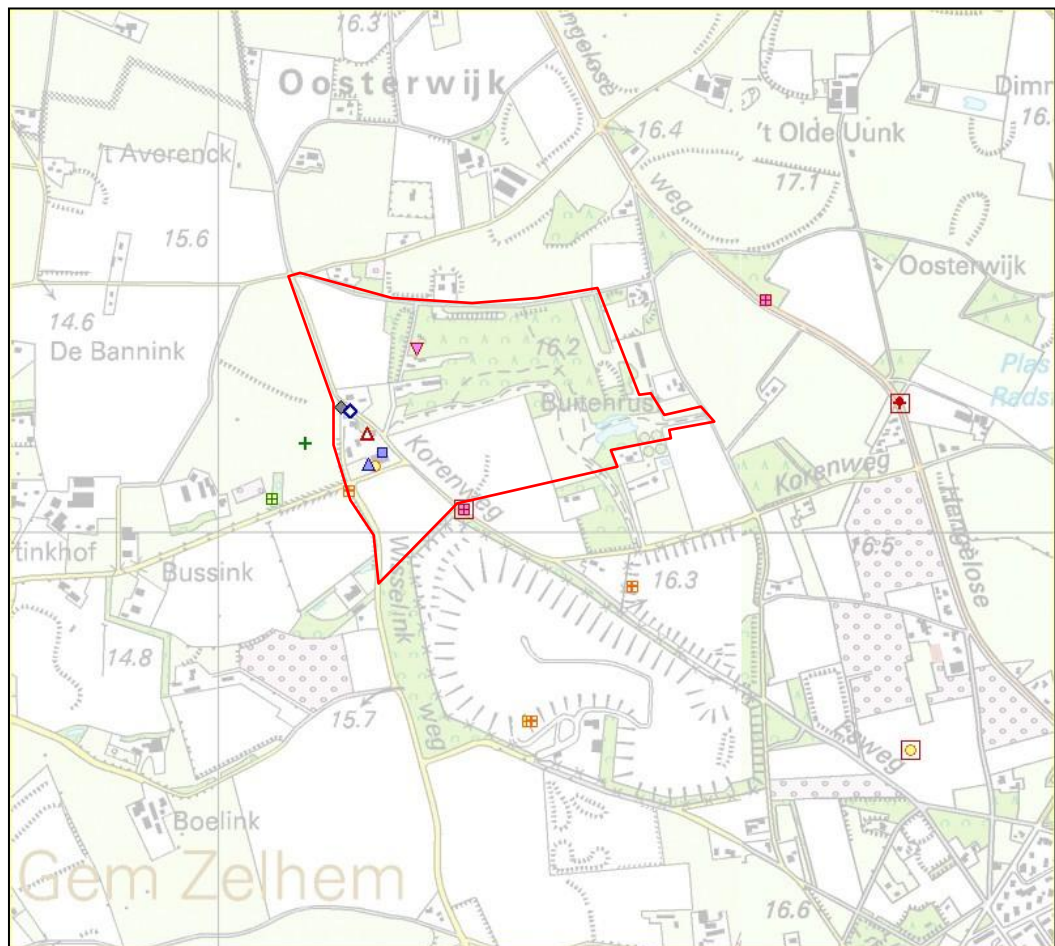
Overige soort(groep)en

Voor de overige soortgroepen is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Verspreidingsgegevens KISAL

● Torenvalk	■ Holenduif	▼ Groene Specht	▲ Merel
◆ Fitis	▲ Gaai	◆ Vink	■ Bosrietzanger
■ Grasmus	+ Kievit	■ Koekoek	+ Das
■ Gewone vogelmelk			

— Plangebied

Bijlage 3 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

